

ie, meer dan
is zelfs eerder
en zijn kracht,
niet het zwaard,
Vorst Messias,
de laars op
in uiterste em-
ds, uitgedragen
sche land. Zijn
eigen wezen
le overwinning,
id van Filistea:
en denkt, maar
zich als kerk
men: V is Vic-
ssias wint met

t volstaan met
van psalm 87
deze psalm is
hij toch waagt
van een godde-
waagt zich er
oog van Jahwe-
kerk-volk van
tinnen van dat
rk-stad worden

, en het is de
rd neemt. Hij
want Gode zijn
kend: doch hij
lit denken aan
openbaring: de
rwonnen slaven-
stad over, doch
nzen overschrij-
le over hen: ze
e boren wor-
t den Geest van
een de Burcht-
metro-pool. Het
volk van David,
aan den Heere,
Zender is, zich
ar sterke kerels
n lijf-wacht te
men mee gaan
lit Davids gene-
ks het priester-
zoon, dien vorst
het filistijnsche
David kleefde,
gemaakt? Maar
s evangelies in
vader David
er dan een lijf-
ook koorknapen
van het tempel-

salm 60, zooveel
t aangevulde is
des Geestes ver-
de belofte, die
ift. David nam
de Grooten Zoon
sche addereenge-
t, den toekom-

men combineert,
heiden, dan is de
ks overweldig-
t hart te besnij-
het in het open-
dus de bril van
alm 60, maar die
rgen is, die zelf
Geestes, dat hem
en tollenen op
besnijdenis des

7 afzette, en dus
mis)-„verstaan”,
geïnfilteerd met
Abrahams spre-
dat de filistijnen
ken de kinderen
aal de filistijnen
u voetstuk gezet,
aar van terwille-
nen. De Refor-
profeet Zefanja

idheid het Woord
verwonnen land,
ur de gevangenis
oortig kroost ge-
oofs-gehoor over-
vredespalm het
eders, en de lijf-
neemt zelf straks
sterkluis weg, om

het aan David te geven, aan David, die met hen de
toonbroden eten wil, een maaltijd van den messi-
aanschen vrede met hen nuttigende voor de oogen
van dien God, die in Christus, den Messias, vrede
brengt op aarde onder de menschen van zijn welbe-
hagen. Hij riep ze naar zijn vrijmacht van alle
kanten, opdat de eer zou zijn voor Hem, bij wien
geen aanneming is van den met zijn V-teekens zich
smukkenden „persoon”.

De monoloog van God Jahwe wordt ons van stuk
tot stuk geopenbaard. Welzalig, wie daarvan de
beide elementen weet te verdisconteeren in den
dialoog van mensch tot mensch, van Israeliet en
filistijn, van priesterzoon en hoerkind, van far-
zeër en van tollenaar, van calvinist en „indone-
sier”, die wist op te staan, en naar onzen Vader
mee te gaan, zeggende: Vader, wij samen hebben
gezondigd tegen den hemel en voor u, en nu is de
middelmuur, dat afscheidsel, voor goed doorbroken.

Ze gaan hun feestkorallen zingen. Samen.
Psalm 60, en psalm 87. S-a-m-e-n.
Amen, zegt, daarboven een aartsengel. Ook hij
met al de andere engelen gaan zingen. Samen.
En Vader, Zoon, en Geest zijn óók gaan zingen.
Samen. Amen.

K. S.

VREDESOPFENSIEVEN.

Weer heeft zich een actie gevormd, die een
petitie aan de beide synodes — die van ons en
van onze uitbanners — doen wil ter zake van de
eenheid. Groningers hebben de zaak aangepakt, en
vragen adhaesiebetuiging, door 't zenden van een
naamkaartje.

We weten, dat we misverstaan zullen worden, als
wilden we geen eenheid. Wie zoo lasteren wil, moet
dat dan maar doen. Maar niettemin adviseer ik:
stuurt geen naamkaartje. Het is n.l. weer het
oude lied: men „gebruikt” eerst om te bannen den
Naam des Heeren, en doet daarna, om nog bijeen
te krummen wat zich krummen laat, alsof niet de
Naam des Heeren, doch een ruzietje in geding ge-
weest was. Er liggen op de tafel der „synode” van
ginds allerlei stukken, die voor de zooveelste maal
revisie vorderen. Op gronden, aan Schrift en
K.O. ontleend. Waarom laten die Groningsche hee-
ren niet hun synode rustig daarover beslissen?
Waarom deze officiële actie doorkruist met een
officieuze neven-actie? En als zij meenen, dat daar
in Groningen op onvrime wijze geschorst is,
waarom zeggen ze dat dan niet? Hun
„synode” gaf hun gelijk, en zij zelf gaan in 't oude
spoor verder. Ook met processen. Nu zijn ze „ont-
roerd” over een brief uit Indië, die over de breuk
knaagt. Laat hen liever „ontroerd” zijn over het
begin, de beslissende daden, en die in
revisie nemen. Zij wierpen ons uit, wij hen niet.

Het is thans weer als na mijn schorsing. Als
horzels kwamen vele deels goedbedoelende beste
maar onprofetische broeders op me afvliegen: zeg
nu maar dit, en belooft nu maar dat, dan wordt
ge wel weer in genade aangenomen. De classis
Apeldoorn — niet het minst Ds Nawijn van Apel-
doorn destijds — zette voor een voorstel in deze
richting het sterkst den luidspreeker aan. In Leiden
maakte Ds Weggemans een gelijke beweging. En
in Rotterdam deed Ds Meyster ook zijn vredes-
woorden hooren. Maar ik wist, wat ze waard waren
(ik kende Ds Meyster als secretaris-curator, d.w.z.
als mede-scheurder en -verloochenaar van twee
hoogleraren zonder zelfs een schijn van recht).
En ik bleef volhouden, dat het ging over hetgeen
ik HAD gedaan; niet over hetgeen ik ZOU doen.
Hetgeen ik HAD gedaan was genomen tot „grond”
voor „goddelijke” sleutelmachtbediening; maar ik
meende, dat daar geen woord van aan was, en
verwachte, dat binnen korten tijd anderen zouden
handelen als ik, die men echter ongemoeid zou
laten. En kwam 't niet uit? Ik achtte het waar-
schijnlijk, dat die classis Apeldoorn stond onder
synodale invloeden, hoewel ze — eigenlijk — in-
giding tegen die synode; want die had pas ver-
ordeneerd, dat men den Heere openlijk moest bid-
den om zijn goddelijken zegen (!) over de
schorsing (lees: sleutelmachtbediening!) over K.
S., en kijkt, die classis wou nu dat gebeds-object
in zijn eigenlijke kwesties zoomaar laten begraven?

Mits K. S. voor zijn leven gesteriliseerd zou zijn?
En de kerken tevens? Maar dat was het tegendeel
van het door de synode gevorderde bidden. En nu
komen de geesten openbaar. Nu is Ds Nawijn be-
last met het redacteurschap van „De Bazuin”, het
thans geheel kleurloze blad, dat de suggesties
van oud-Kampen nog bij de goedgelooften pro-
beert te wekken, maar heel en al is uitgeleverd
aan synode en V.U., en tevens met het praesidium
van de afgevalen reunisten van F.Q.I. En Ds Weg-
gemans is plus synodale que la synode.

Laat niemand zich door gemoedelijkheden
laten meeslepen. Het gaat over hetgeen
anno 1944 geschied is. Wij, die achter de
schermen zien — wat heusch geen plezier is —
wij weten, dat de eigenlijke leiders dingen
doen, b.v. tegen prof. Greijdanus en mij, waaruit
blijkt, dat ze allerminst op vrede aan-
sturen en er ook niet mee rekenen. De
door hen geleide studenten handelen evenzoo: een
proces, en wederom een proces. Maar laat dan ook
niet door een nieuw vredesoffensiefje de verant-
woordelijkheid worden afgenomen van de schou-
ders van hen, die hebben gezegd: wij bedienen de
sleutelmacht tegen u. Wie DAT zegt, moet
volhouden of herroepen. Doch als ze over herroep-
pen werkelijk dachten, dan zouden ze wel anders
doen. Vrede? Graag. Maar geen schijn-vrede, en
geen ontmaning.

K. S.

RECHTSGEDINGEN IN VERBAND MET DE VRIJMAKING.

Men bericht ons uit Zoutespui (Z.):

De president der Arrondissements-Rechtbank te
Middelburg heeft in kort geding uitspraak gedaan
in de zaak van de „Geref. Kerk” („Synod. ver-
band”) te Zoutespui, als eischeres en de Geref.
Kerk (onderh. art. 31 D.K.O.) aldaar als gedaagde.

De Kerkeraad van Zoutespui had op 1 Augustus
1945 met groote meerderheid van stemmen zich
vrijgemaakt. Uit deze procedure, welke ten gunste
van de Geref. Kerk (onderh. art. 31 D.K.O.) werd
beslist, verdienen de volgende overwegingen van
den President vermelding:

De President overwoog dan o.m., dat uit de
verschillende voorschriften van de Kerkordening
blijkt, dat de Kerkeraad de bevoegdheid heeft om
voor en namens de gemeente zelfstandig besluiten
te nemen, terwijl uit die Kerkordening n.f.t. blijkt,
dat de Kerkeraad, alvorens bovenbedoeld besluit te
nemen, verplicht was de gemeente te hooren.

Voorts overwoog de President, dat iedere plaat-
selijke Kerk een zelfstandige Kerk is, welke
zelfstandigheid niet ophoudt, wanneer die Kerk
het verband, waarin zij met andere Kerken leeft,
verbreekt; terwijl hij ten slotte als zijn meening

„Eenige critische opmerkingen

in verband met het rapport in zake de verlangde opheffing
van de over Prof. Schilder uitgesproken schorsing.”

HET PROCES PROF. Dr K. SCHILDER ALS TEEKEN VAN VERVAL.

Men kan eenzijdig met een rustig geweten het
als een lasterlijke aantijging naast zich neerleggen,
dat bij de bezwaarden alles draait om den persoon
van prof. Schilder en anderzijds zonder ophouden
zich op dat proces beroepen, omdat daarin de kwade
gevolgen van deze onreformatorische wijze van
kerkregering op de meest schrille manier aan den
dag zijn getreden.

Bij zijn beschouwingen kan men zelfs zóó ver-
gaan te constateeren, dat bij een goed Gerefor-
meerde Generale Synode er nooit en te nimmer van
een conflict Schilder sprake ware geweest. Een
dergelijke Synode toch behandelt een behoorlijk
vastgestelde agendum, houdt zich daaraan, en
wordt prompt daarop ontbonden. Dat kan door-
gaans eenige weken vragen, bij een wat overladen
agendum eenige maanden. Maar daarmee is dan
ook wel het maximum van tijdsduur bereikt. Het
karakter van een dergelijke vergadering, naar den
tijdsduur gerekend, wordt toch aardig getypeerd
door den regel „zij was maar nauw verschenen,
of zij ging weer henen”. Zoo wenschen het bij
goeden gang van zaken die vergadering zelf en de
kerken, wier zaken zij behandelt. En in een derge-
lijk korte tijdsduurspanne rijzen geen kwesties, als thans
tusschen deze Synode en prof. Schilder gerezen
zijn. En voegen wij er bij, in gelijke mate met prof.
Greijdanus.

Het proces Schilder is dan ook eenvoudig een
uitwas van een kerkelijk ongezonden toestand, als
op Gereformeerd standpunt nu eenmaal een zich
al maar continueerende Synodevergadering is.

Toen dat proces eenmaal zijn aanvang nam ging
het ook andere gebreken, die mede een uitvloeisel
waren van den gesignaleerden verkeerden kerke-
lijken toestand, vertoonen. Wij hebben hier het oog
op het rechter zijn in eigen zaak. Deputaten ver-
weren zich daartegen, o.a. op pag. 7 van hun Rap-
port. Zij verdedigen zich dan door de opmerking,
dat zij niet hun eigen zaak maar de zaak der Kerken
behartigen.

DE SYNODE ALS RECHTER IN EIGEN ZAAK.

Nauw verbonden met het ingebrachte bezwaar
van het rechter zijn in eigen zaak door deze Synode
is, dat er twee partijen ontstaan: de Synode een-
zijds en prof. Schilder anderzijds.

te kennen gaf, gelet op de zelfstandigheid der
plaatselijke Kerk, dat de Geref. Kerk (onderh. art.
31 D.K.O.) zich in casu kon blijven beschouwen als
de Gereformeerde Kerk ter plaatse.

Een weldadig aandoende erkenning alzoó van het
recht en de zelfstandigheid der plaatselijke Kerk.
Deze erkenning moge meer en meer algemeen
worden en vinde ook weerklank bij het Gerechtshof
te 's-Gravenhage, waar de zaak inmiddels in hooger
beroep aanhangig is gemaakt.

Tot zoover het bericht, waarvoor we danken.
Inderdaad is het een ongedachte zegen, dat in 1944
en daarna in Nederland de rechtspraak eindelijk
de grondbeginselen van het kerkrecht gaat erken-
nen en daarmee de Kerken behandelt
naar het door en voor haar zelf ge-
stelde recht. Men zal natuurlijk alles doen,
om den loop van het recht om te buigen in „hooger
beroep”. Want onder al de oogverblindende vredes-
offensieven gaat men hardnekkig en doelbewust
voort de kloof te verdiepen, ook met behulp van
den rechter. We zijn dus temeer dankbaar voor de
bovengemelde uitspraak.

K. S.

PROF. VEENHOF.

Het blijkt, dat in de pers een bericht circuleert,
als zou ds C. Veenhof „inzake zijn benoeming tot
hoogleraar te Kampen nog geen beslissing ge-
nomen hebben”. Dit bericht is onjuist. Wij hebben
destijds bericht, dat de benoemde zijn benoeming
heeft aanvaard. En dat is nog altijd zoo; het is
zelfs onlangs bevestigd.

K. S.

GEESTELIJKE VERZORGING MILITAIREN. VRIENDELIJK VERZOEK.

De Raad der Geref. Kerk van Utrecht (onderhoudende art.
31 D.K.O.), heeft één zijner Ouderlingen beëcht met de
geestelijke verzorging der in Utrecht liggende militairen.
Hij verzocht den Kerkeraad mededeeling te doen van de
namen der uit hun Gemeente naar Utrecht vertrokken en
vertrekende militairen (ook wanneer deze slechts tijdelijk
aldaar zullen verkeeren), aan T. A. de Jonge, Wielingplein
34, Utrecht.

Andere bladen gelieven dit verzoek ook op te nemen.

Nu is het ééne waar, dat in het algemeen een
Generale Synode de zaken der kerken behandelt
en dient te behandelen, maar hier is tevens het
andere waar, dat deze Synode aan haar agendum
een nieuw punt heeft toegevoegd „de kwestie
Schilder” toen zij, als gevolg van haar al maar per-
manent aanblijven, steeds meer hem tegenover zich
ging vinden. En in deze kwestie tusschen zichzelf
en prof. Schilder, in deze, haar eigen zaak, waarvan
de kerken vrijwel niets afwisten, heeft zij de rol
vervuld van aanklager en rechter, zoodat men in
deze, uit rechtsoogpunt allermerkwaardigste proce-
dure, de figuur ontmoet, dat de officier van justitie,
als zoodanig we den rapporteur prof. Nauta, zonder
hem op eenigerlei wijze persoonlijk denigtrevend
te willen typeeren, wel even mogen noemen, tevens
degene is die de motiveeringen geeft in het vonnis
van de rechtbank.

Ook dit weer is een uitvloeisel van het feit, dat
deze Synode zichzelf al maar heeft gecontinueerd.
Bevredigt het voorgaande dus in het algemeen
niet uit het oogpunt van rechtsgevoel, er zijn op
die manier ook zeer waardevolle beveiligingen,
welke ons Gereformeerd kerkrecht juist heeft aan-
gebracht voor de positie van den aangeklaagden
ambtsdrager, in het bijzonder van den dienaar des
Woords, in dit proces verloren gegaan en niet tot
hun recht kunnen komen.

Ons Gereformeerd Kerkrecht toch schrijft voor,
dat in het algemeen de schorsing van ambtsdragers
niet uitsluitend staat bij den plaatselijken kerke-
raad. Waarom is dat zoo bepaald?

Een verklaring daarvan kan men o.a. lezen in
hoofdstuk 21, handelende over de Censuur van
Kerkdienaren in „De Kerkelijke Tucht” van dr
H. Bouwman. Deze schrijft daar het volgende (pag.
264):

„Juist omdat de censuur over de ambtsdragers
terstond met zich medebrengt schorsing in den
dienst, heeft de tucht voor hen een veel verder
gevolg dan voor de gewone leden. Hun ambt is
ermede gemoeid, hun inkomen, hun brood. Om
die reden is de gang van de censuur der kerke-
lijke ambtsdragers eenigszins anders dan die der
gewone leden, wordt nog meer voorzichtigheid
betracht en staat de tuchthandeling over hen
niet alleen bij den plaatselijken kerkeraad, maar
mede bij den kerkeraad van een genabuude kerk
of bij de classis”.